Štev. 223 — V Trstu, v soboto 17. avgusta 1918 — Letnik XLIII.

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti". — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40·—, pol leta K 20·—, tri mesece K 10·—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8·—, pol leta K 4·—. Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

EDINOST

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov *mm* po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20·—; vsaka nadaljna vrsta K 2·—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštnohranilnični račun št. 811.652. Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

Slovanski dnevi v Ljubljani.

Ustanovitev ljubljanskega Narodnega Sveta.

LJUBLJANA, 16. (Izv.) Slovenska prestolnica je danes v slavnostnem razpoloženju. Po ulicah izredno živahno vrvenje, vse se veseli velepomembnih dni, ki naj prineseio našemu narodu ustanovitev vrhovne narodne instance, Narodnega Sveta. Ljudstvo z nestrpnostjo pričakuje prihoda najodličnejših zastopnikov bratskih slovanskih narodov z vseh strani monarhije. Mesto se je že snoči odelo s trobojnicami, da čim slovesneje sprejme mile goste. Palača deželnega zbora je seveda brez zastav. Deželni odbor ni občutil niti toliko potrebe, da bi razobesil zastave vsaj v pozdrav slovanskim gostom. Šušteršičijanci so se poskrili.

Ob ½10 dopoldne se je pričela v posvetovalnici na magistratu otvoritvena seja Narodnega sveta. Ker je bil župan dr. Tavčar odsoten, je pozdravil narodne zastopnike v imenu mestne občine podžupan dr. Triller. Sejo je otvoril predsednik Jugoslovanskega kluba, dr. Anton Korošec, ki je na predlog posl. Vrstovška tudi vnaprej vodil zborovanje. Za zapisnikarja sta bila imenovana glavni urednik »Slov. Naroda«, dr. Albert Kramer in glavni urednik »Slovenca«, dr. Izidor Cankar. Dr. Korošec je uvodoma naštel vse tiste politične organizacije, ki so se izjavile za ustanovitev N. S. in to so: Slovenska ljudska stranka, Jugoslovanska demokratična stranka, jugoslovanski socijalisti, ki sicer ne pošljejo svojih delegatov v Nar. Svet, pol. dr. Edinost v Trstu, Politično in gospodarsko društvo za Istro in Kat. pol. društvo za koroške Slovence. Dalmacija se ni priglasila, ker bi se njeni člani vsled velikih prometnih težkoč tako ne mogli redno udeleževati sej, pač pa bodo nekateri dalmatinski delegati stalno prihajali k posvetovanjem v Ljubljano in vzdrževali zvezo med Ljubljano in Dalmacijo. Upati je, da bo ustanovitev N. S. v Ljubljani blagodejno vplivala na greditev razmer v Dalmaciji, kjer bo kmalu ustvarjena podlaga za narodno koncentracijo in s tem tudi za skupni narodni odbor v Zagrebu. Po prečitanju delovnega načrta N. S., ki ga je prečital dr. Kramer, je predsednik določil, naj se razdeli debata v gospodarsko in politično. V debato je poseglo veliko število navzočih delegatov iz vseh jugoslovanskih dežel, ki so vsi naglašali izredno važnost in pomen današnjega dne. Zastopnik jugoslovanske socijalne demokracije, ravnatelj Anton Kristan, je izjavil: »Prišli smo na današnje zborovanje v prepričanju, da nastopajo v življenju narodov trenotki, ki zahtevajo sodelovanje vseh. Nismo formalno vstopili v Narodni Svet, vendar pa hočemo biti v vseh važnih trenotkih solidarni z vami in sodelovati z Vami, kjer bo treba.« V imenu istrskih Hrvatov in Slovencev je govoril dr. Gjuro Červar in za narodno organizacijo Hrvatov in Srbov v Dalmaciji njen tajnik Lujo Mikačić. Govorili so še prof. Vesenjak, urednik »Mira« Smodej in posl. Škulj, nakar je bilo dopoldansko zborovanje zaključeno. Popoldne se je debata nadaljevala in so se je udeležili: Kristan in Pelejan za socijaliste, urednik Smodej, prof. Vrstovšek, dr. Kramer, dr. Červar in dr. Cankar, nakar so bile sprejete nekatere stilistične izpremembe uvodnih določb. Živahna debata se je razvila o organizaciji N. S. samega, v katero so posegli: dr. Červar imenom Hrvatov in Slovencev v Istri, dr. Drinković in dr. Krstelj imenom dalmatinskih Hrvatov in Srbov, prof. Vrstovšek, Smodej, prof. Remec, dr. Kramer, dr. Wilfan in dr. Kurelić, nakar so bile vse točke statuta z nebistvenimi izpremembami sprejete soglasno. Po glasovanju je dr. Korošec izrecno ugotovil, da se smatra ljubljanski Narodni Svet za del vseobčne narodne organizacije in koncentracije.

V ljubljanskem N. S. so po današnjem sklepu organizirane: S. L. S., Jug. dem. stranka, jugoslovanska socijalna demokracija, ki pa ne odpošlje delegatov v odbor, pol. dr. »Edinost« in Istra. Glede dalmatinske narodne organizacije SHS se je soglasno sklenilo, da naj predsedstvo N. S. dalmatinskih narodnih organizacij samo določi podrobnosti skupne sistematične kooperacije v vseh skupnih vprašanjih. Jugoslovanska socijalno-demokratična stranka zaenkrat formalno še ni vstopila v N. S., a bo od slučaja do slučaja sodelovala pri občenarodnih vprašanjih in se v to svrho tudi udeleževala posvetovanj N. S., kjer ima rezervirana 3 mesta.

Nato se je konstituiral odbor. Za predsednika je bil soglasno izvoljen dr. Korošec, v predsedstvo pa: dr. Lovro Pogačnik, dr. Jerič in Fran Smodej za S. L. S., ravnatelj Ivan Hribar, dr. Kramer in nadrevident Ivan Kejžar za Jug. dem. stranko in dr. Gjuro Červar za Istro. Za namestnika dr. Korošca velja prelat Kalan, za Smodeja prof. Remec, za dr. Červarja dr. Poščić. Po volitvi je bila seja odgodena in se bo nadaljevala jutri.

Prihod in sprejem slovanskih gostov.

LJUBLJANA, 16. (Izv.) Vlak s češkimi in poljskimi gosti je prispel točno ob 7 zvečer na kolodvor. Skrbna policija je seveda ukrenila vse potrebno in nepotrebno, da se ne bi razvila prevelika slovanska manifestacija in prepovedala tudi vse govore.

Oficijelni sprejem je bil pred kolodvorom, kjer je množica obsula goste s cvetjem. Pozdravil jih je imenom mestne občine župan dr. Tavčar, odgovarjala pa sta imenom Čehov posl. Stanek in za Poljake prof. Glombinski. Nato so se odpeljali gostje po Dunajski cesti, Sodni in Miklošičevi ulici v hotel Union. Na obeh straneh ulic, kjer so se peljali slovanski zastopniki, so stale ogromne množice domačinov, ki so obmetavali goste s cvetjem in jih neprestano pozdravljali. Ljudstva se je kar trlo in vse maše so se zgrnile potem na trgu pred Unionom. Z balkona hotela sta se najprej zahvaljevala za sijajen sprejem posl. Stanek in Glombinski.

dr. Korošec . pa je naprosil množice, naj se mirno razidejo, kar se je tudi zgodilo. Žvečer se je vršila v srebrni dvorani Uniona večerja za povabljence in so bile izmenjane napitnice. V imenu mesta je pozdravil goste dr. Triller, odgovarjali pa so posl. Stanek, prof. Glombinski in še drugi.

Izmed čeških gostov so navzoči v Ljubljani: predsednik Češkega Svaza, Stanek, poslanci Vaclav Klofač, dr. Soukup, dr. Franta, Antonin Kalina, Jan Sedlaček, Okleštek in Vanek in uredniki Leda, Šimek in dr. Vevrka. Ponoči pride še podpredsednik zbornice in vodja socijalistov, posl. Tusar. Izmed Poljakov: vodja Vsepoljakov, posl. prof. Glombinski, grof dr. Skarbek, posl. vitez Moraczewski (soc.) in dr. Czernecki, tajnik zveze vsepoljskih društev v Lvovu. Ponoči pride še posl. dr. Tetmajer. Iz Dalmacije so prišli poslanci: dr. Ivo Krstelj, dr. Ivo Grisogono, Lujo Mikačić in dr. Mate Drinković.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 16. (Kor.) Uradno se javlja:

Italijansko bojišče. — Novi italijanski napadi proti postojanki Montozzo so se izjalovili ob hrabri obrambi oddelkov 1. polka cesarskih strelcev. Sicer včeraj v tonalskem odseku ni bilo nobenih posebnih bojnih dejanj. Na Monte Cimone so bile sovražne napadalne čete odbite.

Albanija. — Neizpremenjeno.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 16. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Boji v sprednjem ozemlju ob Kemmelu in pri Vieux Berquinu. Močnejši sunki sovražnika južno Lysa in severno Ancre so bili odbiti. — Armada generala Boehna: Zapadno Roye in jugozapadno Noyona srdit topovski boj, ki so mu sledili na obeh straneh Avre, proti Lasignyu in na višinah zapadno Oise sovražni napadi. Južno Thiescourta je ostalo selo Atticho v rokah sovražnika. V ostalem smo odbili njegove napade pred našimi bojnimi postojankami, deloma v protisunku. Težke izgube je imel sovražnik v bojih za Lasigny. Napadel je zaman do šestkrat in bil po 10 urnem srditem boju pognan v njegove izhodne postojanke. — Armada nemškega cesarjeviča: Ob Vesli je zvečer narastlo topovsko delovanje in ostalo živahno tudi tekom noči.

Včeraj smo sestrelili 24 sovražnih letal. Poročnik Udet je izvojeval 55., nadporočnika Koeneke in Lorzer 30., poročnik Neckel 23. in poročnik Roeth 21. letalsko zmago.

Prvi generalni kvartirmojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 14. (Kor.) Zapadno Ohridskega jezera so ujele naše čete več Francozov. Vzhodno Vardarja in v nižini pred našimi postojankami zapadno Seresa smo razpršili sovražne poizvedovalne čete, ki so se poizkušale približati našim postojankam.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo.

15. avgusta. — V tonalskem ozemlju je ostalo bojno delovanje včeraj proti koncu poldneva precej živahno. Pozneje je bilo zopet normalno. V odseku lagarinske doline smo odbili sovražne patrulje. Ob Piavi je neki bersaljerski oddelek prekoračil zapadni rokav Piave in se izkrcal na jugozapadno Papadopolija od sovražnika zasedeni otok, ga zasedel, pregnal posadko in pognal na pomoč došla ojačenja v beg. Ujeli smo 36 mož in uplenili eno strojnico. Naši letalci in oni zaveznikov so bombardirali čez dan, naši zrakoplovi pa ponoči vojaške cilje za sovražno črto. Sestrelili smo eno letalo in en privezen balon.

Angleško uradno poročilo.

14. avgusta zvečer. — V nadaljevanju zadnjega umika v odseku Hebuterne je izpraznil sovražnik sprednje postojanke na črti Beaumont Hamel—Serre—Piusieux—Mont Bucquoy. Naše patrulje so vzpostavile zvezo s sovražnikom. Pridobili smo preko teh vasi na prostoru in ujeli več mož. — Palestinska fronta: V noči 12. avgusta smo na fronti 10 milj za cesto Jeruzalem—Nablus izvršili celo vrsto uspešnih sunkov, ubili 200 mož in ujeli 17 turških oficirjev in 230 mož. Uplenili smo 15 strojnic.

DOGODKI NA MORJU.

BERLIN, 16. (Kor.) V Sredozemskem morju so potopili naši podvodniki iz močno zavarovanih ladijskih skupin 6 dragocenih parnikov, skupno 22.000 ton, med njimi neki polno otovorjeni prevozniški parnik najmanj 6000 ton.

Zmagoviti boljševiki.

Boljševiško poročilo o položaju na ruskih frontah.

MOSKVA, 15. (Kor.) Na vzhodni češko-slovaški fronti je bilo naše brodovje obstreljevano od sovražne konjenice. Vihar in tema sta prisilila sovražnika, da se je umaknil. Izkrcali smo čete pri Veštemoru in vdrli do Kazinčeva, kjer smo našli zaloge žita. Na zapadni češko-slovaški fronti se je poizkus belih gard, da bi zavzele mesto Svijask, izjalovil. Mesto je v naših rokah. Na murmanski fronti smo se v smeri Arhangelska polastili sovražne postojanke. V okolišu Onege je bil napad sovražnika po boju ustavljen. V voroneškem ozemlju smo zavzeli postajo Poljano, jugovzhodno Povorina vas Trostjanko. Pri Zarličinu smo zasedli postajo Leg. Na severni kavkaški fronti smo zavzeli postajo Kuberle.

PETROGRAD, 14. (Kor.) Večerna izdaja »Pravde« z dne 13. t. m. pravi: V okolici Arhangelska je izvršil sovražnik s štirimi povodnimi letali poizvedovanja in zmetal pri tem okoli 40 bomb.

MOSKVA, 13. (Kor.) Tukajšnji listi poročajo: Na zapadni češko-slovaški fronti, v okolici Kazana, se vrše boji za Svijask. Položaj še ni pojasnjen. Sovjetske čete so osvojile postajo Ohotnico, 25 km zapadno Simbirska, ob progi Pensa—Simbirsk. V saškem okrožju so se Kalmiki uprli proti Čeho-Slovakom. Formirajo se kalmiške čete, nekatere se že bojujejo.

MOSKVA, 14. (Kor.) Glasom zadnjih poročil so revolucijonarne čete zasedle Simbirsk. Sovjetski polki imajo v oblasti vso progo, ki vodi v Jekaterinograd. Čete se vedno bolj približujejo mestu, ki je neposredno pred padcem.

Moskva, 14. (Kor.) Z zapadne češko-slovaške fronte se poroča, da je prestalo brodovje sovjetov uspešne boje. Železniška črta Ufa—Simbirsk se nahaja deloma v rokah sovjetskih čet. Na vzhodni češko-slovaški fronti smo istotako napredovali.

MOSKVA, 12. (Kor.) Iz Orenburga se poroča, da je 6000 kozakov z orožjem vred prestopilo na stran sovjetov.

MOSKVA, 16. (Kor.) Revolucijonarno razpoloženje med delavci in kmeti sovjetske republike je v očigled številnih nevarnosti, ki groze revoluciji z vseh strani, zopet oživelo in se vidno dvignilo zlasti vsled poročil o uspehih na fronti.

Češka komunistična stranka za boljševike.

MOSKVA, 13. (Kor.) Kakor poročajo listi, je češko-slovaška komunistična stranka sklenila, da naj vsi njeni člani v slučaju potrebe branilo sovjetsko republiko.

Joffe se vrnil v Berolin.

BEROLIN, 15. (Kor.) »Vossische Zeitung« poroča, da je ruski poslanik Joffe, ki je odpotoval v svrho poročanja glede razvoja pogajanj o dodatni pogodbi k brestovskemu miru v Moskvo, danes zopet odpotoval v Berolin. List pripominja pri tej priliki, da je iz povratka poslanika na svoje mesto pač razvidno, da želi sovjetska vlada po sprejemu paragrafiranega pogodbenega načrta, da se nadaljujejo med Nemčijo in Rusijo redni odnošaji.

Prodiranje kozakov proti Zarličinu.

KIJEV, 15. (Kor.) Kozaški štab poroča, da prodirajo kozaki tako z zapada, kakor tudi s severozapada zmagovito proti Zarličinu, da so očistili desni breg Dona in da so oddaljeni le še dan hoda od mesta. Glasom časopisov so vdrli kozaki iz severnega donskega ozemlja v voroneško gubernijo.

Sevastopol — trgovinsko pristanišče.

KIJEV, 15. (Kor.) Glasom poročila ukrajinske brzojavne agenture je ministrski predsednik Krima izjavil, da bo Sevastopol proglašen za trgovinsko pristanišče.

Zaplenjena ameriška propagandna literatura.

MOSKVA, 15. (Kor.) Sovjetska vlada je zaplenila več sto kilogramov ameriške propagandne literature, v kateri se poizkuša opravičevati politika Združenih držav in zagotavljati Rusijo prijateljstva Amerikancev.

Osebni in blagovni promet v Rusiji ustavljen.

STOCKHOLM, 16. (Izv.) Semkaj je prispela vest, da je ruska vlada ustavila osebni in blagovni promet po železnicah.

HELSINGFORS, 16. (Izv.) Osebni in blagovni promet iz in v Moskvo je ustavljen.

Priprave za beg iz Moskve.

STOCKHOLM, 16. (Izv.) V Moskvi se vrše nujne priprave za beg vseh državnih in drugih uradov iz mesta.

Nemci na potu v Sibirijo?

ŽENEVA, 16. (Izv.) »Eco de Paris« poroča, da ste bili dve nemški diviziji odposlani iz Ukrajine v amursko ozemlje, da vdušite tamkaj upor Čeho-Slovakov.

Monarhistična zarota v Rusiji.

BEROLIN, 16. (Izv.) Iz Stockholma se poroča, da je bila v Petrogradu razkrita zarota v svrho obnovitve carizma. Povzročitelji vsega gibanja je bivši predsednik dume, Rodzjanko.

Boljševiki bodo zaprosili Nemce za pomoč.

KOPENHAGEN, 16. (Izv.) »Temps« poroča, da se bodo boljševiki v kratkem obrnili do Nemcev s prošnjo, naj jim priskočijo v boju proti Čeho-Slovakom na pomoč.

Angleži v Kavkaziji.

LONDON, 16. (Izv.) Reuter poroča: Neki angleški oddelek je prodrl iz Bagdada preko Perzije na obal Kaspiškega morja in prodrl od tamkaj v mesto Baku, kjer je odredil sedaj vse potrebno za obrambo mesta.

Slovanske legije v ameriški armadi.

ROTTERDAM, 16. (Izv.) »Daily Telegraph« poroča iz Washingtona: V smislu pooblastila kongresa je Wilson odredil, naj se sestavite v ameriški armadi dve skupini slovanskih legij jugoslovansko-rusinska in češko-poljska.

Medzavezniška delavska konferenca.

AMSTERDAM, 16. (Kor.) Reuter poroča, da bodo na medzavezniški delavski konferenci 17., 16. in 19. t. m. zastopani odposlanci socijalističnih delavskih strank Francije, Italije, Grške, Portugalske, Srbije in Kanade, kakor tudi zastopniki ruske socijalistične in socijalno-revolucijonarne stranke.

Letalski napad na Pariz.

PARIZ, 15. (Kor.) Ker je bil od opazovalnih oddelkov v okolici severno Pariza naznanjen ropot motorjev, je bil ob 10'52 zvečer odrejen alarm. Sovražna letala so bila srdito obstreljevana od obrambnih baterij. V pariškem ozemlju je padlo več bomb. Naznanjenih je par žrtev in nekaj stvarne škode.

Čehi za češko gledališče v Brnu.

PRAGA, 16. (Izv.) Od 16. majnika so samo na Moravskem zbrali za češko narodno gledališče v Brnu 1½ milijona kron. Dr. Kramař je daroval včeraj 10.000 K.

50letnica češke državnopravne deklaracije.

PRAGA, 16. (Izv.) Češka državnopravna demokratična stranka namerava povodom 50 letnice jubileja češke državnopravne deklaracije v avstrijskem državnem zboru izdati slavnosten spis.

Odstop posl. Maštalke.

PRAGA, 16. (Izv.) »Pravo Lidu« poziva predsedstvo »Češkega Svaza«, naj pozove posl. Maštalko, da prekliče svojo odložitev državnozborskega mandata.

Češki Narodni Svet proti oderuštvu.

PRAGA, 16. (Izv.) Češki Narodni Svet je izdal na narod manifest, v katerem se obrača proti oderuštvu v vseh stanovih in razredih.

Novi kurz na Češkem.

PRAGA, 16. (Izv.) Namestništvo razpisuje 40 pisarniških mest. Le od 26 se zahteva znanje češkega jezika, od 14 ne. Te moči so določene za nemška okrožna glavarstva. Kakor znano, je moral dosedaj vsak državni uradnik na Češkem dokazati znanje obeh deželnih jezikov.

Posl. Kuranda odložil svoj referat o davku na premog.

DUNAJ, 16. (Izv.) Poslanec, dvor. svet. Kuranda, je odložil svoj referat o davku na premog. V pismu na načelnika finančnega odseka, dr. Loewensteina, utemeljuje svoj sklep jako obsežno s tem, da se nikakor ne more strinjati z vedno večjim obremenjanjem meščanskega prebivalstva, dočim se dovoljujejo agrarcem istočasno razne premije.

Škandali v vodstvu akcije »Otrok na deželo«.

BUDIMPEŠTA, 16. (Izv.) »Budapesti Hirlap« poroča: Cesar je odpustil gm. Landwehrja z mesta voditelja akcije »Otrok na deželo« in imenoval na njegovo mesto fml. Mossiga. Dalje se govori, da je proti več funkcijonarjem tega urada vložena kazenska ovadba.

Sin poljedelskega ministra v samostanu.

DUNAJ, 16. (Izv.) Sin poljedelskega ministra grofa Sylve Taroucca, Franc baron Taroucca, ki je dovršil gimnazijo in maturo na češke gimnaziji v Pragi, je vstopil danes v benediktinski samostan v Sekau.

Lloyd George — Pašiću.

CURIH, 16. (Izv.) Tukajšnji listi objavljajo depešo Lloyda Georga srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiću.

General Hoffmann pozvan v veliki glavni stan.

BEROLIN, 16. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da je bil general Hoffmann, zastopnik nemškega armadnega vodstva na mirovnih pogajanjih v Brestu, pozvan od cesarja v veliki glavni stan. Njegov poklic se spravlja v zvezo z razmerami v Rusiji.

SESTANEK V NEMŠKEM GLAVNEM STANU.

DUNAJ, 16. (Kor.) Novi sestanek vladarjev Avstro-Ogrske in Nemčije v nemškem glavnem stanu je zopet dokazal prisrčno soglasje in popolen sporazum v vseh političnih in vojaških nalogah in ugotovil, da vzvišena vladarja zvesto vztrajata pri meseca majnika sklenjenih sklepih glede poglobitve zveze. Sestanek vladarjev se je izvršil s prisrčnostjo, ki odgovarja osebnim odnošajem kakor tudi interesom njunih narodov. Vodilni državniki in vojaški voditelji so imeli temeljita posvetovanja.

BEROLIN, 16. (Kor.) Wolff poroča: Zunanji minister grof Burian in baron Arz sta bila sprejeta od nemškega cesarja v posebni avdijenci. Istotako je sprejel cesar Karel v posebni avdijenci kancelarja grofa Hertlinga in maršala Hindenburga.

DUNAJ, 14. (Kor.) Cesar Karel je prispel danes zvečer iz nemškega glavnega stana v Reichenau.

Iz Zagreba.

12. avgusta 1918.

V zadnjih časih smo bili — na žalost — često prisiljeni, da smo žigosali politiko, ko jo vodi v Hrvatski hrvatsko-srbska koalicija, odkar je prevzela vlado v svoje roke. Nismo storili tega iz nikake animozitete napram koaliciji sami, ampak smo dajali le izraza splošni bojazni naše javnosti radi take njene politike. Ko se je koalicija posluževala različnih Khuenovskih sredstev, smo jo morali postavljati v vrste Tomašičevih madjaronov. Najbolj pa smo jej zamerjali njeno dušenje vsakega narodnega gibanja v radikalnem jugoslovanskem duhu in pa nje predvojni program, ki se je omejal le na edinstvo Srbov in Hrvatov in na našo ožjo domovino.

Sedaj pa se je začelo dozdevati, da je koalicija spoznala, da ne sme dalje voditi take politike le radi tega, da bi od tega dela naroda odvrnila vsa tista proganjanja, ki so jim bili izpostavljeni drugi naši kraji. Da je prišlo to spoznanje, izhaja iz nekih informacij, ki smo jih prejeli iz krogov, ki so jako blizu vodstvu hrvatsko-srbske koalicije, pa tudi iz javnih izjav nekaterih njenih voditeljev, in slednjič iz pisanja njihovega organa »Hrvatske Riječi« v zadnjem času.

Ker hočemo biti nepristranski, moramo danes to naglašati. Večkrat smo bili — na svojo žalost — prisiljeni obveščati slovensko javnost, kako sta se hrvatsko-srbska koalicija in nje organ brižno čuvala, da bi v svojih izjavah in zahtevah ne omenjala tudi Slovencev in slovenskih in drugih naših krajev. **Danes ni več temu tako.** Naglašujoč to z veseljem, se nadejamo, da koalicija ne bo več padala v tiste pogreške, na katerih je obilovala še pred malo časa. Nekaj časa sem naglaša namreč koalicija **svoje jugoslovansko stališče** ter izjavlja, **da ne misli na nikako delno rešitev našega vprašanja, marveč da se bori za tako rešitev v celoti!** S tem se je koalicija mnogo približala stališču jugoslovanske radikalne opozicije, ki se zbira okolo »Glasa Slovenaca, Hrvata i Srba«, »Hrvatske države« in »Novin«. — Ločuje jih le še presojanje o primernem momentu, v katerem se ima naše vprašanje spraviti na tapet.

Po našem mnenju to vprašanje ni tako važno, ker ta moment še ni došel in ker ni dvoma, da se bo tudi naše, kakor tudi vsa druga svetovna vprašanja (in med ta smemo danes brez pretiravanja vštetti tudi naše) reševala šele po zvršetku vojne. Razlika med koalicijo in jugoslovansko opozicijo je v vprašanju taktike. Dočim je ta poslednja za prelom z Madjari in sedanjim sistemom, hoče koalicija s svojo oportunistično politiko dalje do danega momenta. Nu, četudi ne moremo nikdar odobriti take politike, moramo vendar priznati, da to ni tolika nesreča tako dolgo, dokler je taka oportunistična politika **narodna in poštena.** Vsakako je glavno to, da je koalicija za veliki jugoslovanski program in njega celokupno rešitev. S tem odpadajo tudi vse bojazni, ki so temeljile na informacijah, glasom katerih se je koalicija do pred malo časa hotela pogajati z Madjari o delnem reševanju s **priključenjem Dalmacije k Hrvatski, razdelitvijo Bosne med Ogrsko in Hrvatsko itd.** Koalicija se je torej približala ostalim poštenim narodnim strankam v Hrvatski. Pa naj jo tudi še ločuje **način** borbe, vendar ni dvoma, da javnost — ako koalicija osta-

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

Pes se je vlegel in ni več lajal.

Tedaj pa se je odgrnil zeleni zastor, in za ograjo je sedel v globokem naslanjaču čuden človek. Imel je na sebi širok jopič in skoraj ves obraz mu je pokrivala dolga rdeča brada. Kar bi se bilo drugače videlo, so zakrivala velika modra očala in pa senčnik ogromne čepice. Zaradi zelenega senčnika na svetiljki, ki je stala na pisalni mizi, je bil obraz, kolikor ga je bilo videti, zelo bled.

Ta človek je bil van Gripp.

Prijel je z roko za čepico, jo nekoliko privzdignil ter vprašal Sallucesa:

— Kaj je povod, gospod grof, da me počaščate s svojim posetom ob tej pozni uri?

Raphael se je zdrznil, ko je začul ta glas. Dejal si je, da ga ne sliši prvikrat, toda kje in kedaj ga je slišal, se ni mogel spomniti. Opazoval je van Grippa zelo pazljivo in si je priznal, da še ni videl tako odurnega obraza.

Oderuh je ponovil svoje vprašanje.

— Dragi gospod van Gripp, — je odgovoril Salluces, — govorila bi rada z vami zaradi nekega dobrega posla.

— Za koga dobrega? — je vprašal oderuh.

— Samo za vas.

— Da čujem.

— Ali ne bi mogla biti trenutek sama z vami.

— Seveda, gospod grof, — je odgovoril van Gripp, ki je dejal nato slugi:

— Pojdi ven na hodnik, toda ostani v bližini, da te moremo poklicati.

Velikan je odšel.

— Sedaj smo sami, — je dejal van Gripp. — Kaj želite?

— Moj prijatelj potrebuje denarja.

— Kdo je predvsem ta vaš prijatelj?

— Vikomt Raphael.

— Aj, varovanec gospoda de Mauberta . . . .

— Da.

— Ali me poznate? — je vprašal Raphael začudeno.

— Poznam vsakogar, — je odgovoril van Gripp.

— V tem slučaju boste tudi vedel, da je menica mojega prijatelja prav dobra.

— Hm, hm! »Prav dobra« najbrž ne bo prava beseda.

— Zakaj ne?

— Gospod vikomt, katerega v ostalem zelo spoštujem, nima prav nič in ima samo, kar mu daje gospod de Maubert.

— Toda njegov dedič bo.

— Tako pravijo; toda gospod baron je že zdrav in vesel in še ni napravil oporoke.

— Kaj veste vi o tem?

— Vem vse. Kakšno svoto pa pravzaprav potrebuje gospod vikomt?

— Pettisoč frankov.

— To je veliko. In kedaj jo potrebuje?

— Takoj.

— Ni mogoče.

— Zakaj ne?

— Ta posel mi ne ugaja; ne zdi se mi varen.

— Saj ste napravili že stokrat manj varne.

— Morda; toda ta mi ne ugaja.

(Dalje)

[illegible] al časa (čudno tako ne bo) vesele svo- [illegible] v misli, da zamorejo s [illegible] pravice [illegible] in prečne samostojnosti [illegible] Dalnji časa se bodo u- [illegible] zaman. Uvideti bodo morali, da [illegible] končne pravica in resnica [illegible] Poj Nemcev in Madžarov je [illegible] proti dalnji napredku in zato jim mi pri [illegible] dela ne bomo pomagali s pogajanji.

Razpoloženje na Poljskem. »Neue Lemberger Zeitung« poroča: Iz Radomska je došla vest, da je bil za načelnika tamkajšnje občinske uprave izvoljen bivši pomočnik ruskega okrajnega načelnika, Pavel Winiewicz, znan rusofil. Varšavski »Glos« pripomnja k temu poročilu, da je ta volitev zelo značilna in da je kot izraz hrepenenja po starem ruskem redu na Poljskem skoro nerazumljiva. Pri Lomži so našli nekega nemškega oročnika umorjenega. Oblasti so takoj odredile številne preiskave in aretirale veliko število oseb, zlasti mnogo članov poljske armadne organizacije v Lomži, Malkinu, Ostrovu in Vasovi. V Plocku so poljski četaši obtoženi, da so pripadali poljski armadni organizaciji.

Tanki. Na francoskem bojišču igrajo sedaj veliko vlogo; da, nekateri trde, da so v zadnjih gigantskih bojih igrali celo odločilno vlogo. Kaj je »tank«? Tank je mala premična trdnjava, ki nudi napredujoči pehoti močno zaščito. Ta trdnjava si povsod krči pot, ruši zapreke in daje pehoti oddihljaja. Nemci imajo sicer tudi oklopne vozove, ali to nisc tanki: to se pravi: služijo v svrho komunikacije, dočim so tanki prirejeni za osvajanje in rušenje zaprek.

Wichtlov kurs. Splitska »Nova Doba« piše:

Ogrska ima sicer dovolj vina, ali tam ne misli nikdo na rekvizicijo, ali na maksimalne cene, še manje pa v Dolnji Avstriji okolo Dunaja. — No, avstrijska vlada ne ve nič za Dalmacijo, kadar bi jej imela kaj dati, pač pa se je hitro spomnila Dalmacije, ko zahteva od nje. Tisto, na kar niti ne mislijo ne na Ogrskem, ne v Dolnji Avstriji, se že pripravlja v Dalmaciji. Saj je tu vojno področje in tu se more vse; tu se ne vprašuje ne za pravo, ne za zakon. In če smo še tako drzni, da protestiramo, je že tu cenzura, ki nam zapira usta! Pripravljajo nam torej rekvizicijo vina in maksimalne cene. A, kaj da pomenja to, o tem so nas poučila neštevilna grenka izkustva tekom vojne. Ali, to ni še vse, kajti tudi naša vlada na Dunaju neče ob tej priliki zaostati in — da bo vse popolno — nam pripravlja še ogromen davek na vino in to že za prihodnjo jesen. To že ni več »nemški kurs«, niti »Seidlerjev kurs«: to je — Wichtlov kurs. (Ta človek, nizko doli pod povprečnostjo, je namreč danes v nemški politiki Avstrije veličina poleg politično in moralično vrednih mu pajdašev Wolfa, Teufla e tutti quanti. — Teufilov kurs! Ali more voz še globlje v jarek, ali pa v blato? No, zaradi Wichtlovega kursa v nemški politiki bi nas ne bolela glava. Grenka čutstva pa provzroča dejstvo, da imamo tudi v vsej državni notranji politiki ta kurs, da moramo mi Slovani politično, narodno in gospodarsko plačevati troške

Razne politične vesti.

Novi prestoli — novi kralji. V ruskih mejnih državah, na Finskem, kakor tudi na Litvinskem in Poljskem, silijo stvari k odločitvi. Povsod iščejo kneza, ki naj stopi na čelo novonastanovljene države.

Z davčnim zasedanjem zbornice ne bo nič. Z zasedanjem zbornice, ki naj bi služilo izključno rešitvi davčnih predlog, najbrže ne bo nič. Parlament naj se, tako se govori sedaj, sestane sredi oktobra, da prične poleg drugih zborniških del tudi posvetovanja o davčnih predlogah. Da se od zbornice ne sme pričakovati, da bi se brigala le za davke in molčala o vsem drugem, je samoobsebi umljivo. V tem oziru je bila vsa misel »davčnega zasedanja« zgrešena že od začetka. Toda, ali naj se zato pričetek jesenskega zasedanja odgaja do srede oktobra? Prične naj se septembra in naj se dovoli vendar zbornici dovolj časa in rešila bo ne samo davke, ampak tudi razna druga nič manj važna vprašanja. Čim več časa bo imel parlament za plodonosno pozitivno delovanje, tem lažje bo dobila vlada tudi davke; kajti le davke in nič drugega kakor samo davkov pač noben poslanec ne bo hotel prinesti svojim volilcem.

Zboljšanje položaja boljševikov. »Neue Freie Presse« poroča iz krogov ruskega poslaništva v Berolinu, da se je položaj sovjetske vlade v zadnjih dneh znatno zboljšal. Število prostovoljcev za boj proti Čeho-Slovakom da dnevno narašča in novo ustanovljena armada, sestavljena iz proletarnih enot, bo kmalu prebolela svoje otroške bolezni. Vest, da je Lenjin pobegnil v Kronstadt, je neresnična, Trockij pa se nahaja na češko-slovaški fronti, kjer podžiga čete za boj proti navalu protirevoluciji. Mase da so se začele zavedati nevarnosti, v kateri se nahajajo z njihovo krvjo priborjene pridobitve revolucije.

Posl. Stanjek proti spravnim pogajanjem in Hussarekovemu kabinetu. Načelnik »Češkega Svaza«, posl. Stanjek, je na vprašanje, ali je res, da je Hussarek pozval češke poslance, naj se udeleže spravnih pogajanj z vlado ali Nemci, izjavil sledeče: Ministrski predsednik se je postavil na stališče, da je vzpostaviev reda potrebna v interese države in da vodijo k temu le dve poti. Ali da se stranke sporazumejo z vlado ali pa medsebojno glede korakov, ki bodo izvršeni v ta namen, ali pa se bo morala vlada informirati o sodbi »informiranih in politično ne preveč angažiranih oseb treznega preudarka« in potem po njihovi sodbi napraviti red, s čemer misli baron Hussarek oktroaje. Vprašanje, pred katero je postavljena torej češka politika, se glasi: Pogajanja ali brez pogajanj. Na to vprašanje je po mojem mnenju mogoč le odgovor: **»Mi se ne bomo pogajali«.** Stanjek je dalje izjavil, da se Čehi predvsem zato nočejo pogajati z vlado, ker je Hussarekov kabinet dokazal s svojim postopanjem, da mu ni mogoče zaupati niti v konstitucijonalnem niti v narodnem oziru. Toda tudi z Nemci in Madžari bi se Čehi ne mogli pogajati, ako pa bi prišlo do pogajanj, bi se moralo razpravljati z obema skupaj, kajti sedaj že ne obstoja več samo češko vprašanje, ampak, kar se tiče Čehov, samo in edino češko-slovaško vprašanje, kar pa se tiče bratskih Poljakov, Jugoslovanov in Rusinov, pa **slovansko vprašanje. Mi privoščimo Nemcem in Madžarom mirno, da se**

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, v nedeljo, se bo vršilo razdeljevanje govejega mesa proti preščipnjenju št. 31 izkaznice za meso in maščobe in proti izročitvi izkaznice št. 50 serije a, b, c in d. Na vsako izkaznico bo mogoče dobiti ½ kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesnicah: Spangher, Barkovlje nabrežje 99, Punter, Zgornja Greta 300, Bolle, Salita di Gretta 13, Dapretto, Boccaccio 6, Paronito, P. Caserma 6, Cavalieri, Poste 3, Stanislawsky, Campaulle 17, Borgnolo, Lazz. vecchio 32, Visintini, Cavana 22, Bozzer, Tigor 10, Rodella, Madonna d. Mare 19, Bruna, Beccherie 3, Fabbro, M. Terezije 43, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Martinelli, P. Legna 8, Veronese, Largo Santorio 3, Marsè, Farneto 5, Lenarduzzi, Amalia 23, Mornig, Acquedotto 17, Castelitz, ul. Giulia 67, Vattovaz, ul. Giulia 17, Burba, Aless. Volta 2, Periatti, Barriera 4, Loy, Barriera 41, Rizzian, P. Barriera 9, Polli, Istituto 38, Marussig, Rocol-Settefontane 248, Fonda, Settefontane 35, Pozzi, Settefontane 1, Delavske zadruge, Settefontane 6, Rizzian, Rivo 38, Delavske zadruge, S. Marco 23, Comisso, Campo S. Giacomo 19, Rizzian, Istria 1, Godina, Škedenj 138.

CENE:

Sprednji deli s priklado . . po K 17'36 kg.
Zadnji deli s priklado . . . po K 20'— kg.

Prodaja kuriva.

Oglje. 50 kg na rdeče izkaznice. — Razdeljevanje 17. avgusta. — Cena 80 vinarjev za kilogram.

Staro mesto: 1151—1450 (26) Punta dei Forni 4. — Novo mesto: 1001—1500 (25) ul. Gelsi 13, 1501—2071 (25) ul. Anastasio 9. — Stara mitnica: 1—300 (27) ul. Risorta 17, 301—1000 (27) ul. Paduina 13. — Nova mitnica: 1001—1500 (27) ul. Amalia 4, 1501—1900 (27) ul. Toro 14. — Sv. Jakob: 1801—2300 (18) ul. Rivo 10, 2301—3000 (18) ul. Guardia 42, 3001—3250 (18) ul. Guardia 9. — Kjarbola: 1—421 (17) ul. Concordia 17.

Koks. 10 kilogramov na modre izkaznice. Cena K 2'70 za 10 kilogramov.

Staro mesto: 1—140 (44) ul. Mura 12. — Novo mesto: 227—326 (44) ul. S. Anastasio 9. — Stara mitnica: 1—200 (52) ul. Settefontane 16, 201—500 (52) ul. Risorta 17. — Nova mitnica: 101—600 (58) ul. Amalia 4. — Sv. Jakob: 1—400 (59) ul. Rivo 10, 401—550 (59) ul. Guardia 9. — Kjarbola: 101—300 (46) ul. Concordia 17, 1—100 (47) ul. Concordia 17. — Sv. M. M. Zgor.: 301—437 (38) ul. Rigutti 31. — Rocol: 151—250 (49) ul. P. Revoltella 9.

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — ODDA NAJ SE V »NARODNI DOM«.

Domače vesti.

Poroka. Dne 15. t. m. se je poročil v Št. Vidu pri Ljubljani gospod Štipe **Lovrečič, občinski tajnik** v Marezigah na Koperščini, z gospico **Kürnerjevo,** učiteljico v Babičih. Novoporočencema bilo sreče!

Čitateljem našega lista v Gorici. Čitateljem in odjemalcem našega lista v Gorici sporočamo, da se nam je vkljub sedanjim desolatnim poštno-prometnim razmeram posrečilo odpošiljanje »Edinosti« v Gorico urediti tako, da bo list dohajal tja že okrog poldne istega dne. List se bo takoj raznašal po mestu, vsled česar bodo mogli čitatelji doznavati že najnoveje vesti, došle nam v prejšnji noči, kar bo vsekako velika ugodnost za čitatelje. Ta uredba se prične izvrševati z dnem 20. avgusta.

Privilegije naklanja avstrijska vlada nam tržaškim Slovencem! Tako kriči »Ostdeutsche Rundschau«, se zgraža in vprašuje ogorčeno, da-li imajo tržaški Slovenci sploh pravico do takih privilegijev? In sedaj se bodo našinci vpraševali začudeno, v čem da prav za prav obstoje ti privilegiji, ki nam jih naklanja avstrijska vlada? **Prvo:** dva odvetniška kandidata sta položila te dni izpit v slovenskem jeziku. To je sicer tako naravno, da bi hoteli mi videti Nemce, kako bi divjali, ako bi jim hotel kdo kratiti to pravico na njihovi zemlji! Pa kaj pravimo: na njihovi zemlji! Rjuli bi o zatiranju, ako bi jim jo hotel kdo kratiti v katerem-koli kotu te države, čeprav so tam tujinci! Če pa Slovenec uživa na **svoji zemlji** to mrvo pravice, je to nezaslišano, je to — privilegij! **Drugo:** vlada je podelila slovenski zasebni trgovski šoli pravico javnosti! Po zdravem razumu, najelementarneji logiki in pravičnosti to gotovo ni za Slovence na njihovi lastni zemlji nikak privilegij, marveč le drobtinica izvršene dolžnosti od strani vlade napram tisočem tukajšnjega avtohtonega slovenskega prebivalstva. Da pa imajo Nemci v Trstu — da-si nimajo tu pravice domačinov, ker so tu le priseljenci — vse polno **javnih** šol vseh vrst na stroške **države,** torej tudi slovenskega prebivalstva in da so dobili ravnokar (istotako na stroške **države**) celo nemško navtično akademijo: o, to pa je po umevanju nemške — pravičnosti vse prav in v najlepšem redu in ni nikak privilegij!! Dvojna mera — to je za njih pravica nad vsemi pravicami! **Tretje:** Slovenci da dobe prihodnje leto **gimnazij! Tudi to je** strašno, česar nemški možgani enostavno ne morejo pojmiti! In pred njihovimi očmi **ne izgublja** ta »privilegij« nič na svoji strašnosti spričo dejstva, da imajo tu Nemci več srednjih šol!! Par tisočem Nemcev, ki tvorijo tu le kolonijo, katerih jezik niti deželni jezik ni, — vse! Tretjini domačega prebivalstva pa — nič! Taki so diktati nemške — pravičnosti! Da-si tvorijo tu izginjajočo manjšino in so le element, ki uživa tu gostoljubje, zahtevajo za-se vse možno in še mnogo tega po vrhu. Pa še niso zadovoljni, še razgrajajo — kakor da bi jim kdo kožo rezal s telesa. Na prehudo preizkušnjo postavljata res ta nemška objestnost in nenasitnost domače prebivalstvo. Naj so že kje v večini ali manjšini, povsod zahtevajo za-se gospodstvo, privilegovano pozicijo! Če kdo v tej državi uživa privilegije, so to ravno — Nemci! Zato pa so tudi povsod tako neizrečeno — priljubljeni!

Neugodni pojavi. Neka Hrvatica nam piše: Te dni sem stala pred policijskim komisarijatom v ulici Carintia, da dobim dovoljenje za potovanje na Hrvatsko. V vrsti poleg mene je bilo tudi nekaj žensk iz okolice. Ena teh žensk je tožila, da jej je dolgočasno to čakanje. Ponudila sem jej »Edinost« v čitanje. V moje začudenje mi je odgovorila, da ne zna čitati slovenski. Na to pa so tiste ženske začele grdo in žaljivo govoriti o Hrvatih in Hrvatski, češ, da tam ljudi odirajo z blagom, ki je dobivajo iz — Ogrske. To da ni hrvatski živež. Zavrnila sem jih, da je povsod drago in vprašala sem jih, čemu pa da hodijo na Hrvatsko?! Saj jih nikdo ne sili! Če pa vendar hodijo, naj vsaj spoštujejo deželo in narod, kjer iščejo pomoči. Kakor rečeno, je napravil ta dogodek name najneugodneji utis, ker so bile to naše okoliške ženske. Kajti znak je to nevednosti in nezavednosti v narodnem pogledu. (Pripomba uredništva: Potolažite se. Naši okoličani niso taki. To so le še žalostne izjeme, ki ne morejo metati sence na našo okolico, v kateri je tudi v zadnjih časih — kakor drugod po naši domovini — mogočna zavalovila narodna in jugoslovanska zavest. Je to le še nekaj ljulike med zdravim zrnjem.)

Čitajte in uvažujte! Češki poslanec Maštalka je odložil svoj **mandat,** ker je njegovo politično naziranje prišlo **menda** v navskrižje z onim mnogih njegovih volilcev. Socijalnodemokratično glasilo »Pravo Lidu« obsoja ta korak, ker odreka poslancu pravico do odlaganja mandata **iz takih razlogov.** Češki poslanci, pravi, bijejo neprestano največji boj proti dunajskim vladam in potrebujejo glasu vsakega poslanca pri vsakem glasovanju. Danes so časi previharni, politična naziranja prenestalna in spremenljiva, **tako, da more posameznec svoje politično postopanje uravnavati le po notranjem uverjenju da je pot, ki jo izbira na svojem političnem delovanju, prava in poštena, nikakor pa ne razpoloženje v kakem delu volilstva.** Češka delegacija **izgubi** v poslancu Maštalki — pa naj sodimo kakorsibodi o njegovih političnih naziranjih — znamenitega strokovnjaka v železniških stvareh, čegar kvalifikacijo so v parlamentu priznavali in cenili vsi!« **»Pravo Lidu«** je napisalo tu dragocen pouk tudi za marsikaterega našinca, ki le prerad pobira kamenje, je meče in izreka uničevalno obsodbo, čim naziranje kakega poslanca ali kakega drugega moža, stoječega na eksponiranem mestu, o tej ali oni stvari ne odgovarja naziranju — strogih — kritikov. Mi potrebujemo v teh viharnih časih sodelovanja vsake sile, vsakega za narodno delo sposobnega in pripravljenega človeka in ne smemo odganjati nikogar, tudi če ima o kaki stvari različne nazore od naših! Če kdaj, se moramo ravnati sedaj po zlatem pravilu: in necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus antem caritas! V potrebnem bodimo edini, v dvomljivem vladaj svoboda, v vsem pa vstrpljivost.

Razpis dot. Razpisan je do vštetega 20. septembra natečaj za 4 dote iz ustanove Natalk Ongaro, vsaka po 176 kron. Te dote se podele štirim revnim, pridnim in poštenim dekletom, pristojnim v Trst in bivajočim tu, v starosti ne izpod 16 in ne nad 24 let. Te milostne dote se naložé obrestonosno, da se skupno z naraslimi obrestmi izroče obdarovanim na dan njihove poroke: ali pa, če se v tem času ne poročijo, na dan, ko dovrše 24. leto. Prošnje je predložiti na vložni zapisnik tukajšnjega magistrata in morajo biti opremljene: 1. z rojstnim listom, 2. s certifikatom, ki potrja pri-

stojnost v Trst in bivanje tukaj, 3. spričevalom o dobrem vedenju.

Proč s pesimizmom! Dr. Josip Beroš (tudi Tržačanom dober znanec) je priobčil v splitski »Novi Dobi« članek pod naslovom »Obarajmo pesimizem!«, v katerem dokazuje, da je pesimizem največa nevarnost za narod. Narod ne dosega svojih ciljev, če ima črno pred očmi. V zgodovini ne bi ne bilo prišlo do svobode obeh Amerik, ne do francoskega prevrata, ne do ujedinjene Italije, da niso bili propagatorji teh idej ljudje, ki jim začasna razočaranja niso mogla ubiti srca. Borilci — posebno pa voditelji — morajo biti prežeti od trdne vere v zmago misli-nositeljice. Ne zadošča samo uverjenje, da je njihova ideja nositeljica pravice, ampak treba tudi trdnega prepričanja, da ta ideja mora zmagati! Ne nada, ampak gotovost zmage je, ki dela narodne vrste neomajne. Samo gotovost zmage more jamčiti, da bojazljivejši elementi slabeje naravi, ne skočijo iz narodnih vrst, ko treba v borbo. Je-li v nas dovolj take čudotvorne vere? Vsa moč Čehov je v uverjenju, da konec vojnega orkana prinese na površje njihovo ustvarjeno državo. Vsak Čeh ima pred očmi le interese svojega naroda, uresničenje svojih narodnih idealov. Vera v zmago se vleče kot rdeča nit v delu vsakega človeka, ki mu osebni interes ni zameglil pogleda v razvoj dogodkov. Nad osebnim interesom je visoko interes skupnosti. Potrebo misli našega ujedinjenja občutimo ob vsakem koraku. Naše gore, rudniki, reke in naše morje rede neštevilo tujincev, med tem, ko so bili naši ljudje prisiljeni, seliti se v tuji svet. V tej tragiki nahajamo opravičenost in svetost naše zahteve. Vprašanje bolje skorice kruha, a ne le za poedinca, ampak za vso narodno skupnost igra tu najvažnejo vlogo. Ne zahtevamo svobode le radi besede »svoboda« — zahtevamo jo radi boljega blagostanja, da bomo po njem vsi skupaj močneji in sposobneji za nadaljno borbo. Pri nas je vse preveč zlousodnih gavranov, ki ubijajo vero v uresničenje naših idealov, in rušijo s tem energijo, ki jo more ohranjati le ta vera. Vsaka nepovoljna beseda, vsaka senca dvoma, deluje neugodno na narod. Ko so pa naše ljudi gonili v temnice, ko se je srce zvijalo od tuge, ko so omahovali tudi najsrčneji: v tem času popolnega obupavanja je bilo dovolj, ako so ljudje videli usmev na naših ustnih. Iz njega so razbrali, da ni še vse propadlo, da pride vstajenje tudi nam. **Pesimizem je kuga,** ki ubija zdravje v narodnih vrstah, ruši uverjenje, nam uničuje vero, da tudi k nam pride enkrat solnce. Ti elementi so kužni tudi tedaj, ko delujejo nehote in nezavestno, pak je nujno potrebno, da jih onemogočimo, da ne bodo kvarili zdravja — zdravim. Gre za nevarno bolezen, ki jo treba udušiti v kali.

»Domovina« nam je zopet došla. Kakor znano je policijsko ravnateljstvo v Ljubljani ta izvrstni tednik začasno zaustavilo. Kaj je doseglo s takim šikaniranjem. Listu je napravilo nekoliko škode in neprijetnosti — največ pa namenom, ki jim hoče ta slavna oblast služiti in koristiti. Ti ljudje ne morejo razumeti, da udarci krivice utrjajo značaje, da dušenje ideje le razvnemlje srca zanjo. List morejo zaustaviti, ideje pa ne — niti začasno. »Domovini« želimo obilo uspehov v borbi za idejo. V nje znamenju je naše bodoče življenje.

Čitalnica pri Sv. Jakobu namerava uprizoriti glasbeno dramski večer v večjem obsegu, zato pa poziva in prosi vse ljubitelje petja, da se čim preje zglase, da se vsak lahko zboru prilagodi in nastopi.

C. kr. loterijski urad v Trstu za Primorje, Dalmacijo in Kranjsko prične svoje delovanje z dnem 19. 8. 1918 v polnem obsegu, in sicer zopet v Trstu. Prihodnje žrebanje v Trstu bo v uradnih prostorih, via dei Carradori št. 16 II. nadstr., dne 21. 8. 1918 ob dveh popoldne.

Vojno - pomožni urad političnega društva »Edinosti« posluje v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v ulici Carintia št. 39. I. nad., na levo, in sicer, izvzemši nedelje in praznike, vsak dan od 9 in pol dop. do 12 in pol pop. Ob tem času je urad na razpolago strankam za vsakovrstna pojasnila in sestavljanje vlog v vojnoskrbnih in raznih drugih zadevah. V slučajih potrebe bo poslujoči uradnik za stranke tudi osebno posredoval na pristojnih mestih

Književnost in umetnost.

»Ženski Svijet«. Prejeli smo: »Ženski Svijet«, mesečnik za kulturne i političke interese žena, ki je izašel za mesec avgust (št. 8). Vsebina mu je sledeča: Nikias: Žena i demokratizam. Maksim Dvorski: Još nismo mrtvi .... Zofka Kveder: Pedesetgodišnjica Ružena Svobodova: Misli. Vera Keslerjeva: Bjegunke. Davorin Trstenjak: Javna sitnost i glad. Ljubica Milošević: Pitanje bez odgovora. Karel Horky: Žena. Narodna pjesma. B.: Kako je umrla. Vera Tkalec: Materinska dužnost i djetinje pravo. Angjelo Danko: Močvuna vuče. Malwida pl. Meysenburg: Strossmayer. I. R. Gazvoda: Opet bez ljudi. Ksaver Meško: Mater Dolorosa. Antun Farčić: Unesrećene oči. Dr. Julka Chlapec-Gjorgjević: Prilike i moral. Guido Tartaglia: Priča. Zofka Kveder: Djevojka sa lijepim očima. Dr. Ivo Tartaglia: Razvaljeni brakovi. Z. K.: Kobne posljedice tudjinskog odgoja. Prosvjeta. Naša pisma. — »Ženski Svijet« izhaja mesečno enkrat ter stane 20 K na leto. Posamezna številka 2 K. Naročbe naj se pošljejo urednici in lastnici lista: Zofki Kveder-Demetrovićevi, Zagreb, Pantevček 1 b.

Češko Budjevička Restavracija (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

! se računaje po 6 vin. beseda. — Debelo tiskane besede se računaje dvojno. — Najmanjša pristojbina znaša 60 vinarjev. !

Odda se v najem gostilna Strancar v ulici Giuliani 32. Pojasnila Strancar, Restaurant Luxa, Prosek.

Posestniki mlinov na Reki — primorsko obrežje — dajejo tem potom svojim strankam v znanje, da odslej ne bodo več dajali strankam hrane, ter se iste tem potom opozarjajo, da prineso jedila seboj. — Mlinarji. 2588

Adolf Nagel ul. Squero nuovo 3, kupuje in prodaja vreče vsake vrste, vinske, olinate in petrolejske sode ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah. Išče kupce in se dobro plača. 2589

Samo na debelo. Raznovrstno blago za preprodajalce. — Jakob Levi, Trst, ulica S. Nicolo 19. 3147

Proda se vsakovrstno novo in moderno pohištvo, posebno zakonske sobe. Zaloga pohištva Benedetič v Trstu, ulica San Maurizio št. 10, od 4·30 do 6 popoldne. D 47

V veliki zalogi platnenih čevljev iz cevine v Trstu, ul. della Scalinata 2 se prodajajo platneni čevlji s podplati iz cevine z usnjatimi podplatnimi nabitki. Prevzemajo se tudi naročila po meri in izvršujejo v 2 dneh, če naročnik preskrbi platno sam. Prodajajo se gumijevi podpetniki, bele, črne in rumene vrvice. Specialiteta: mazilo za čevlje. Ul. della Scalinata 2. Stara mitnica (Barriera v. 5 Corso 30. — Sibino.

5000 steklenic po K 12'— steklenica sladkega Izolanskega **REFOŠKA („Desert")** proda takoj tvrdka J. Parčina & C. v Trstu, skladišče V. Gaetano Donizetti št. 1.

Vsa Jugoslavija naj pije **Tolstovrško slatino in novi Sliva vrelec** Tam se dobi tudi vino, žganje in sadno vino. Naročbe naj se pošljejo na sledeči naslov: A. OSET, pošta Guštanj, želez. postaja Spodnji Dravograd (Koroško).

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio 5 (Lastno poslopje) Kapital in rezerva K 23,500.000.— FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7—9 Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija Split, Šibenik, Zadar. VLOGE NA KNJIŽICE 3½% od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru - Akreditiv čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča. KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete delnice, srečke, valute devize, promese itd Daje PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE DEPOSITS PROMESE. — — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, remboursi krediti. Borzna naročila. — Inkaso. MENJALNICA. — — — ESKOMT MENIC Telefoni: 1463, 1793 in 2676. Uradne ure: od 9 do 1 popoldne Brz ojavi: JADRANSKA.

Rudolf Malalan na Općinah 386 ima na razpolago **izborno belo in črno vino** po zmernih cenah.

ZLATO srebro in dragulje kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatarna A. POVH v Trstu Trg Stare mitnice (Barriera vecchia) štev. 3

ZOBOZDRAVNIK **Dr. J. Čermák** v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE —

Iščem zidarje in podjače (malovarje) za Tržič (Monfalcone). Dobijo dobro hrano, dobro plačo in stanovanje. Ponudbe sprejema Viktor Znidaršič, stavbeni podjetnik, Občine pri Trstu, vila Hilda.